

DASAR KEPENDUDUKAN KOLONIAL BRITISH DI NEGERI-NEGERI SELAT SEBAGAI STRATEGI PEMBENTUKAN MASYARAKAT PLURAL 1936-1941

(British population policy in straits settlement as a formation plural society strategy, 1936-1941)

Khairi Ariffin, Ramli Saadon, Mohd Syarifudin Abdullah & Ahmad Rizal Mohd Yusof

ABSTRAK

Kajian ini berusaha untuk mengetengahkan dasar penduduk yang diamalkan oleh pihak kolonial British ketika menguasai Negeri-negeri Selat untuk tempoh 1826 sehingga perang dunia kedua. Kepentingan ekonomi khususnya selepas revolusi industri di Eropah pada abad ke 18 telah menjadikan penduduk sebagai nadi ekonomi yang berasaskan sistem ekonomi kapitalis. Penduduk tempatan khususnya orang Melayu dilihat kurang berpotensi untuk menjadi modal kepada sistem ekonomi kapitalis. Oleh itu, dasar kependudukan yang liberal telah membawa kepada kemajuan ekonomi di negeri-negeri Selat dan juga mengubah demografi penduduk di Negeri-negeri Selat. Kajian ini berupaya mengetengahkan bahawa usaha pembentukan masyarakat plural secara terancang telah pun berlaku melalui dasar-dasar politik dan ekonomi kolonial British. Oleh itu penguasaan kolonial British terhadap kawasan lingkungan British-Malaya telah membawa satu khazanah baharu iaitu penerimaan budaya baharu bagi kawasan British-Malaya dan dimulakan di kawasan pentadbiran Negeri-negeri Selat yang ditubuhkan pada tahun 1826. Melalui kajian ini, diharapkan bahawa pembentukan masyarakat plural di Tanah Melayu (Malaysia) sebenarnya dapat dikaitkan dengan falsafah ekonomi yang berkembang pesat di Eropah iaitu tenaga mausia adalah modal dalam industri khususnya berasaskan pasaran terbuka (free-market). Oleh itu kepentingan sumber bagi memenuhi kehendak pasaran telah membawa perubahan terhadap geografi penduduk dalam kalangan masyarakat di Kepulauan Melayu yang tidak mengamalkan falsafah ekonomi yang berasaskan keluaran secara besar-besaran bagi memenuhi permintaan khususnya bahan mentah.

Kata kunci: Demografi, Kolonial British, Plural, Pasaran Terbuka, Negeri-Negeri Selat

ABSTRACT

This study seeks to highlight the population policy adopted by the British colonial rule when the Straits Settlements for the period 1826 until the Second World War. Economic interest, especially after the industrial revolution in Europe in the 18th century has made the population as the heart of an economy based on capitalist economic system. Local people, especially the Malays viewed less potential to become the capital of the capitalist economic system. Thus the liberal population policy has led to economic progress in the Straits Settlements and also change the

demographics of the population in the Straits Settlements. Through this research is working to highlight that the business establishment for planning the plural society has already taken place through the basics of politics and economics by British Colonial. Thus British colonial domination of the British-Malaya environment has brought a new treasure of cultural acceptance of the new British-Malaya and commenced in the administrative area of the Straits Settlements established in 1826. Through this study we hope that the establishment of a pluralistic society in Malaya (Malaysia) can actually be attributed to the economic philosophy that flourished in Europe for man is the energy industry, particularly in the capital market-based open (free-market). Hence the importance of resources to meet the needs of the market has brought changes to the geographic population in the community in the Malay Archipelago which does not adopt the philosophy of an economy based on large-scale output to meet demand, especially raw materials.

Keywords: Demography, British Colonial, Plural, Open Market, Straits Settlement

PENGENALAN

Sejarah kependudukan di Negeri-Negeri Selat (NNS) penting untuk dikaji dan diteliti kerana melalui Negeri-Negeri Selat wujudnya masyarakat plural di negeri-negeri Melayu dan seterusnya Malaysia. Sejarah pentadbiran NNS bermula pada tahun 1824 melalui perjanjian Inggeris-Belanda yang membolehkan pengaruh British dan Belanda ditentukan geo-politikanya. Tiga wilayah penting yang berada dalam NNS ialah Pulau Pinang (Penang), Melaka (Malacca) dan Singapura (Singapore). Model ketiga-tiga negeri atau petempatan ini telah membawa pengaruh yang besar terhadap dasar kolonial di negeri-negeri Melayu.

The Straits Settlements comprise the four Settlement of Singapore (including Christmas Island and the Cocos-Keeling group), Penang (including Province Wellesley), Malacca and Labuan.¹

Perbincangan di sini tidaklah melihat secara mendalam pelbagai aspek akademik terhadap makna plural *society* khususnya hubungan masyarakat Melayu dan Cina. Namun, kedua-dua etnik ini telah membawa situasi perbincangan berkaitan dengan konsep Melayu, bangsa dan sebagainya. Penggunaan istilah Melayu dan bangsa telah banyak tercatat dalam manuskrip Melayu sejak abad ke 14 hinggalah abad ke 18. Namun begitu perbincangan terhadap data-data penduduk di NNS akan membolehkan realiti masyarakat plural sebagai satu strategi yang dicetuskan oleh kolonial bagi memenuhi tindak-tanduk perkembangan ekonomi pasca revolusi industri. Pentadbiran NNS bertambah efisien setelah pentadbiran NNS dipindahkan daripada Gabenor British di India ke Pejabat kolonial British di London pada tahun 1867.

The first three were transferred from the control of the Indian Government to that of the Secretary of State for the Colonies on the 1st April, 1867, by an Order in Council, issued under the authority of Act of the Imperial Parliament.²

Seringkali perbincangan berkaitan dengan masyarakat plural di Malaysia mempunyai pro dan kontranya. Namun begitu dalam kertas kerja ini realiti sejarah menjadi

pegangan terhadap wujudnya masyarakat plural dan masyarakat Melayu yang berasaskan legasi Melaka dan juga Bukit Si Guntang Mahameru tidak lagi dapat mempertahankan pelbagai konsep yang wujud dalam sejarah historiografi Melayu berkaitan dengan legasi Melayu di bumi Tanah Melayu seperti bangsa dan nasional.

Pernyataan Masalah

Seringkali kependudukan di Malaysia dikaitkan dengan kedatangan buruh dan Cina pada abad ke 19 dan 20 yang berkaitan dengan perkembangan ekonomi khususnya tanaman getah dan bijih timah. Namun melalui kajian kependudukan di NNS dapat memberi gambaran bahawa konsep masyarakat plural telah disadari oleh pihak kolonial British khususnya yang dilihat seiring dengan pasca revolusi industri dalam membangunkan kawasan baharu yang merujuk kepada konsep pasaran dan juga buruh sebagai kapital. Oleh itu konsep modal yang dibawa ke dunia timur telah membawa kepada perubahan demografi penduduk khususnya di NNS dan juga negeri-negeri Melayu. Bagi penduduk Melayu tidak dilihat sebagai kapital (*capital*) kerana konsep permintaan dan penawaran tidak dikhususkan kepada penduduk pribumi. Kajian ini hanya mengambil masa lebih kurang lima tahun kerana menjelang 1941 demografi penduduk di NNS dan juga negeri-negeri Melayu telah melengkapkan konsep masyarakat plural dan tidak lagi berasaskan legasi Melayu terutamanya sejak kerajaan Melayu Melaka.

KONSEP PRIBUMI ATAU PENDUDUK ASAL

Rekod berkaitan dengan jumlah penduduk di Negeri-negeri Melayu sebelum kedatangan kolonial British tidak mempunyai rekod-rekod yang khusus dalam menentukan jumlah penduduk. Walaupun begitu, Imengikut aporan British berkaitan dengan penduduk Melayu pada awal penubuhan NNS telah berjaya merekodkan jumlah penduduk NNS. Usaha merekodkan jumlah penduduk di NNS ditugaskan kepada pasukan polis bagi membolehkan jumlah penduduk di bawah pentadbiran NNS dapat direkodkan.

In the latter part of the official year a census was taken by the police authorities at the different stations in the Straits Settlement, the result, as given in the Tabular Statement annexed, show that the population at Penang and Malacca is gradually, and Singapore, rapidly, increasingly.³

Tidak dinyatakan secara khusus penduduk asal ataupun pribumi bagi tahun 1859. Cuma penduduk yang dapat dianggarkan ialah penduduk di Singapura yang jumlahnya hampir 22000 orang dan Penang termasuk Province Wellesley berjumlah 12000 orang. Dari segi pecahan bangsa atau kaum tidak dinyatakan dengan jelas. Namun begitu, secara umumnya penduduk yang terdiri daripada kaum cina adalah penduduknya adalah yang teramai, *but at Singapore and Penang the great increase has taken place amongst the Chinese settlers.⁴* Penduduk Melayu merupakan masyarakat paling ramai terdapat di Melaka dengan andaian dalam laporan kolonial British akan bertambah kerana berdekatan dengan Negeri-negeri Melayu yang lain.

*The Malay population appears to remain almost stationary, at Malacca only is there a decided increase, which has occurred chiefly amongst the women, of whom evidently a large number must have come in from the adjoining states.*⁵

Menjelang pembentukan NNS, konsep Melayu tidak lagi menjadi soal penting kepada kolonial British. Konsep Nusantara dan Malay Archipelago yang mendasari geopolitik orang Melayu mula berhadapan dengan pelbagai kepentingan falsafah ekonomi yang berkembang pesat di NNS. Kemasukan imigran dari pelbagai pelusuk dunia sukar dibendung kerana konsep buruh telah dijadikan sebagai asas perkembangan ekonomi di NNS. Dalam kerancangan perkembangan ekonomi di NNS, kalangan orang Melayu kurang dibincangkan dalam konteks kepentingan ekonomi kapitalis. Oleh itu tidak hairanlah dasar ini terus berkembang apabila kolonial British meluaskan kawasannya di NNS. Konsep yang sering membawa kepada konflik di Malaysia sehingga hari ini adalah hubungan dengan komuniti antara orang Melayu dengan China. Hubungan China dan Melaka di Tanah Melayu telah berlaku sejak abad ke 15 lagi. Namun dasar kependudukan British di NNS telah melihat orang Cina sebagai buruh yang selari dengan falsafah ekonomi yang berkembang pesat di Eropah khususnya pasca revolusi industri.

*In the case of Malaysia, the defining presence of a plural society has been commented upon time and again. The large Chinese minority community, the religious division between Chinese and Malays, the tendency for the one to live in an urban environment and the other in a rural environment, and the strongly perceived contrast in the commercial capacities of the communities.*⁶

Usaha yang dibuat oleh kolonial British di NNS sebenarnya adalah sebagai proses menghapuskan pelbagai konsep mengenai negeri Melayu ataupun penduduk Melayu di kawasan Alam Melayu. Oleh itu NNS adalah mewakili asas kepada masyarakat di kawasan British-Malaya sebagai masyarakat berbilang bangsa. Dalam konteks Alam Melayu, sebenarnya konsep Melayu tidaklah mempunyai sempadannya. Apa yang dipentingkan ialah mereka faham dan sedar tentang budaya Melayu dan yang paling penting dapat berkomunikasi dalam bahasa Melayu. Oleh itu konsep Melayu yang digunakan dalam kalangan orang Melayu merujuk kepada etnik yang pelbagai di kawasan Alam Melayu. Sebagai contoh *William Marsden*⁷ yang pernah bertugas di Sumatera, telah membaca surat-surat yang ditulis oleh orang Melayu yang seringkali menyebut orang di bawah angin merujuk kepada Melayu, namun begitu rujukan mereka yang sebenar ialah terhadap etnik Jawa, Aceh, Bugis dan sebagainya. Arah aliran penduduk di NNS melihat peranan kolonial British telah membuka ruang yang lebih luas kepada pembentukan etnik yang sifatnya berasaskan Kepulauan Melayu yang sememangnya mempunyai hubungan dengan masyarakat luar secara terbuka. Kolonial British telah membawa masuk penduduk luar sebagai suatu konsep yang sama dalam konteks memahami budaya Melayu sebelum zaman kolonial yang sifatnya tidak mempunyai sempadan. Namun perbezaan yang ketara ialah zaman kolonial dalam konteks British Malaya telah mempunyai sempadan hasil daripada persetian Inggeris-Belanda tahun 1824. Konsep sempadan telah membina konsep plural yang membina konflik pelbagai aspek khususnya ekonomi, budaya dan sosial.

DASAR KEPENDUDUKAN TERBUKA

Dasar kependudukan terbuka ternyata mencapai kemuncaknya di NNS menjelang tahun 1937. Satu aspek penting berkaitan dengan dasar kependudukan kolonial British ialah ketiadaan halangan imigresen kepada kemasukan di bawah pentadbiran NNS sehingga tahun 1930.

*In the absence of any control between the various administrative units of the Straits Settlements and the Malay States, measurement of migration are delt with on Malayan basic. It may be said that migration in Malaya is a subject of special interest owing to the attraction of the country for foreign capital and for labour from India, China and the neighbouring countries of the Archipelago, and also the situation of Singapore and Penang at the junction of ocean trade-routes.*⁸

Di samping faktor kedudukan NNS dan persekitarannya yang memudahkan kemasukan orang luar, aspek dasar imigresen yang longgar juga telah menghilangkan konsep kawasan Melayu kepada konsep plural. Jelas undang-undang kemasukan orang luar di NNS bebas sehingga tahun 1931 apabila sekatan kemasukan dilaksanakan. *Until 1930 immigration was partically free.*⁹ Menjelang tahun 1930-an kawalan terhadap kemasukan penduduk di NNS dan juga NNM memperlihatkan kawalan bukan disebabkan menjaga kepentingan penduduk Melayu yang tidak lagi seimbang bahkan tidak lagi menggambarkan sebuah wilayah Melayu. Oleh itu sekatan pada tahun 1930-an lebih dikaitkan dengan kejatuhan ekonomi khususnya harga bijih timah dan getah yang merosot di pasaran dunia. Faktor kependudukan yang tidak lagi menjadi geopolitik Melayu bukan lagi menjadi masalah kepada pentadbiran British di NNS dan juga di NNM. Sebagai perbandingan untuk tempoh 1871 hingga tahun 1930-an mengenai corak penduduk di NNS boleh dianalisis daripada data berikut,

Banci Penduduk P.Pinang dan Province Welesly 1871

Etnik	Peneng	P.Wellesly
1. Europeans, or European descent	1650	198
2. Malay	20416	50117
3.Chinese	24055	12506
4.Klings or natives of India	11266	7416
5 Other nationalities	4442	1164
	61829	71401
Jumlah Keseluruhan	133,280	

Sumber AR, Vol 2, 1868-1883, hlm. 114

Berdasarkan sumber di atas, jelas memperlihatkan dasar pintu terbuka terhadap kemasukan orang Cina sehingga jumlah mereka telah mengatasi jumlah penduduk Melayu bagi tahun 1871 mengikut banci penduduk yang dikeluarkan oleh British di Pulau Pinang. Hal ini memberi gambaran bahawa dasar buruh yang diamalkan oleh kolonial British di NNS tidak mengambil kira kepentingan masyarakat Melayu sebagai penduduk utama di NNS dan juga NNM. Perkembangan dasar kependudukan terhadap

orang Melayu tidak memperlihatkan langkah-langkah pengawalan terhadap kemasukan secara besar-besaran dalam kalangan masyarakat dari pelbagai rantau Kepulauan Melayu ataupun dari China dan India. Oleh itu jelas asas pembinaan masyarakat plural di NNS adalah model yang digunakan oleh kolonial British bagi membolehkan skop ekonomi berkembang di wilayah British-Malaya. Adalah sesuatu yang malang kerana konsep plural telah menjadikan kumpulan yang masuk ke kawasan British-Malaya masih kekal dengan identiti masing-masing dalam konteks pandangan kolonial British. Tiada usaha daripada kalangan pentadbir British bahawa konsep masyarakat baru di NNS perlu diwujudkan.

In making this assessment, Hefner¹⁰ draws upon a range of academic monograph, including one of mine, and he certainly makes a strong case. Far from being an empirical reality, an accomplished fact, the ethnic structure of Malaysia does seem to be an evolving situation-an on going process in which, over centuries, people in the different sectors of the community have come to define themselves primarily(or at least very frequent) as Malay, Chinese or Indian. The role of European colonialism in this particular process would seem to have been critical, but in the second part of the present paper, I seek to qualify this view by suggesting one important area in which the indigenous Malay community of Malaysia may be contributed to the differentiation of ethnic groups, especially the role the group have played in the wider society and economy.¹¹

Penglibatan masyarakat Melayu dalam sektor ekonomi tidak mendapat perhatian pihak kolonial. Ketiadaan rekod khusus berkaitan dengan keluaran sektor ekonomi orang Melayu menyebabkan peranan komuniti Melayu terpinggir untuk tempoh penubuhan NNS sehingga Perang Dunia Kedua. Situasi sebegini memperlihatkan perubahan masyarakat di NNS dan hilangnya konsep negeri Melayu dan sejarah keagungan perdagangan Melayu. Faktor ini jelas dikaitkan dengan perubahan ekonomi Eropah yang membawa pengertian bahawa orang Melayu dikelaskan sebagai masyarakat desa atau sara diri yang tidak menyumbang kepada pembangunan ekonomi global walaupun dilihat sebagai masyarakat utama di NNS. Perbincangan tentang masyarakat Melayu menjelang abad ke 20 menjadi semakin longgar kesan daripada pembentukan masyarakat plural oleh kolonial British. Oleh itu dalam kalangan sarjana barat yang menulis mengenai konsep Melayu menyatakan bahawa kebanyakan konsep Melayu dibincangkan sebelum abad ke 19 dan tidak lagi pada abad ke 20. Penguasaan British di NNM khususnya di negeri-negeri Melayu Pantai Barat jelas membuktikan bahawa masyarakat plural yang dicipta di NNS diteruskan di NNM yang mana pembangunan ekonominya berasaskan ekonomi kapitalis.

LENYAPNYA KONSEP MELAYU SELEPAS PERANG DUNIA KEDUA

Menjelang abad ke 20, ternyata penduduk NNS bukan lagi boleh dikelaskan sebagai negeri Melayu. Perubahan ini adalah secara terancang dan berpaksikan kepada perkembangan ekonomi dunia yang berasaskan sumber bahan mentah dan tukaran wang. Pelbagai tafsiran mengenai Melayu mula menjadi perbincangan akademik semata-mata dan bukan kepada perkembangan ekonomi komuniti Melayu. Konsep Nusantara ataupun Archipelago tidak lagi penting dalam konteks ekonomi kolonial.

Hal ini dikaitkan dengan pembahagian kawasan seperti British-Malaya, pengaruh Belanda dan sebagainya. Situasi ini telah mewujudkan sempadan dan memecahkan konsep Melayu yang ditekankan oleh kalangan nasionalis seperti Ibrahim Yaakob yang menyatakan bahawa,

It should be emphasized, was one of a long line of Malay "nationalists" who been raising ethnic consciousness and doing so partly under the influence of European colonial ideology.¹²

Usaha Ibrahim Yaakob yang mengembalikan konsep Melayu pada tahun 1930-an ternyata mempunyai asas sejarah, namun dalam konteks realiti, konsep plural di Alam Melayu telah berubah dan tidak lagi berasaskan komuniti Melayu sahaja. Penguasaan ekonomi juga turut berubah selepas revolusi industri. Landskap politik selepas pasca revolusi industri digambarkan oleh Arnold Toynbee sebagai, *the bitter argument between economists and human beings has ended in the conversion of the economist.¹³* Persoalan yang penting yang dibentangkan oleh Ibrahim Yaakob dalam membina semula keagungan Melayu tidak lagi relevan dalam konteks perkembangan ekonomi pada awal abad ke 20. Masyarakat yang menghuni NNS dan juga NNM tidak lagi dapat dijelaskan sebagai negeri Melayu pada dasarnya. Sifat keterbukaan berkaitan dasar penduduk oleh kolonial British sekiranya dikaji akan berbalik kepada asas ekonomi seperti yang terkandung dalam teori ekonomi yang berkembang pesat di Eropah selepas pasca revolusi industri.

ISTILAH MELAYU DAN MALAY

Seringkali dalam penulisan berkaitan dengan pensejarahan Melayu, penggunaan istilah Melayu tidaklah merujuk secara khusus kepada Tanah Melayu. Sebagai contoh istilah Melayu dalam catatan Sejarah Melayu yang kebanyakan diselenggara sebelum abad ke 19, merujuk Melayu sebagai rujukan kepada Sumatera-Palembang, *genealogy of the Rajas often uses Melayu but it tend to do so with specific reference to those people who were decended from Sumatran-Palembang forbears and than were close to the SiGuntang-Melayu Dynasty.¹⁴* Dengan itu, masyarakat plural boleh dikaitkan dengan kelonggaran konsep Melayu yang digunakan bagi kawasan British-Malaya. Bahkan apa yang lebih menarik lagi, penggunaan bangsa Melayu dikatakan wujud ketika NNM di bawah jajahan ataupun konsep perlindungan British.

As we will see, it is in period-when the British were establishing their colonial presence on the Malay Peninsula-that we begin to encounter the phrase bangsa Melayu or Malay race.¹⁵

Wujudnya konsep bangsa Melayu dikatakan digunakan oleh pihak British ketika menguasai NNM pada penghujung abad ke 19. Istilah yang digunakan agak menarik kerana selepas Perjanjian Inggeris-Belanda 1824, terdapat pembahagian pengaruh antara Belanda dan Inggeris secara jelas. Dalam geografi *Malay Archipelago* jelas dapat ditentukan sebagai kawasan pengaruh antara Inggeris dan Belanda. Di samping itu British telah meletakkan penguasaan ke atas NNM bukan atas nama jajahan tetapi perlindungan. Oleh itu NNM jelas merujuk kepada penduduk asal sebagai Melayu.

For nearly half a century after the Anglo-Dutch treaty of 1824, which removed commercial rivalry between the British and the Dutch and

*defined their respective spheres of influence in the Malay Archipelago, the British followed a course of strict non-intervention in their relation with the Malay Peninsula.*¹⁶

Penguasaan ke atas NNM pada tahun 1874 melalui Perjanjian Pangkor 1874 telah membawa nafas baharu kepada kolonial British untuk meneruskan dasar kependudukan liberal yang telah berjaya di NNS. Oleh itu menjelang tahun 1880-an, bermulalah kemasukan buruh Cina dan India secara besar-besaran dan terdapat juga pergerakan buruh yang datang dari NNS khususnya dari Penang dan Singapura. Kesedaran terhadap orang Melayu di NNM tidak menjadi halangan kepada kolonial British untuk terus membina masyarakat plural di NNM apabila bilangan penduduk Cina pernah mencapai gandaan yang lebih besar berbanding dengan orang Melayu. Selepas NNM bertukar kepada NNMB, gandaan penduduk Melayu dan bukan Melayu jelas memberi gambaran kolonial British tidak banyak mengambilkira kepentingan Melayu dalam pembangunan ekonomi.

Bilangan Buruh di NNMB 1907-1909

Bil	Etnik	1907	1908	1909
1	Tamil	43,824	43515	55732
2	China	5348	6595	12402
3	Javanese	6029	4999	6170
4	Melayu	2872	1961	2778

Sumber: Cai Hon-Chan, the development of British Malaya 1896-1909, hlm. 100

Dasar kependudukan kolonial British di NNS turut diperluaskan di NNM melalui kemasukan buruh yang nampaknya sukar dikawal. Kawalan Imigresen pada tahun-tahun 1930-an menunjukkan situasi penduduk di kawasan geografi Semenanjung Tanah Melayu tidak lagi memperlihatkan kepentingan penduduk Melayu sebagai penduduk utama di NNM. Dalam konteks kepentingan tenaga buruh, British meletakkan kalangan etnik Jawa sebagai kumpulan buruh yang bergerak dari kawasan kepulauan Melayu. Hal ini bermakna konsep Melayu dan etnik *Java* dibezakan dengan konsep Melayu. Oleh itu kelonggaran konsep Melayu membolehkan penciptaan masyarakat plural di Tanah Melayu sebagai halal dalam pemikiran British yang dikuasai oleh Syarikat Perdagangan yang membina ekonomi kapitalis. Sistem buruh murah adalah satu elemen penting bagi mengerakkan sumber dan pembangunan ekonomi seperti yang dipegang dalam kalangan ahli ekonomi selepas revolusi industri.

*The industrial Revolution to be sure, change the way people lived. Yet one should not overestimate either the speed or the extent to which these fundamental changes occurred in the nineteenth century. Even in England, France, and Prussia, the three most industrialized powers,*¹⁷

Selepas berlakunya revolusi industri memperlihatkan kawasan di British-Malaya tidak lagi mampu mempertahankan pelbagai legasi khususnya berkaitan dengan keagungan zaman Malay Archipelago. Kalangan sarjana barat yang membicarakan berkaitan konsep Melayu lebih banyak tertumpu kepada kelonggaran konsep Melayu yang

menyebabkan masyarakat plural bukan menjadi masalah besar di NNS dan juga NNM. Oleh itu pembentukan masyarakat *plural* tidak lagi dapat dihindarkan selepas berlakunya revolusi industri yang berfalsafahkan pertumbuhan ekonomi bagi tujuan memberi makna kepada konsep ekonomi bebas. Menjelang tahun 1936, situasi masyarakat di kawasan British-Malaya memperlihatkan lenyapnya konsep Melayu sebagai legasi di kawasan NNM dan juga NNS.

Bilangan Penduduk di NNS tahun 1936

Etnik/Bangsa	S'pura	Peneng	P.Wellesly	Malacca	Labuan	Jum
1.European	10452	1747	284	422	29	12934
2.Eurasians	7437	2177	288	2205	43	12150
3.Malay	69972	40781	73902	104261	5130	294046
4.Chinese	455191	131183	48394	71239	2397	708404
5.Indians	51740	28347	24996	24085	147	129315
6.Others	8371	1759	541	616	61	11348
Jum	603163	205994	148405	202828	7807	1168197

Sumber: Annual Reports of the Straits Settlement 1855-1941, hlm. 102¹⁸

Gambaran statistik penduduk di NNS di atas memberi gambaran bahawa antara penduduk Melayu dan Cina telah mencapai peratusan yang tidak lagi dapat menggambarkan sebagai negeri Melayu. Jumlah penduduk Cina di kawasan British-Malaya mencapai 708404 orang berbanding dengan jumlah penduduk Melayu yang hanya berjumlah 294046. Situasi penduduk di Singapura juga memberi gambaran sebuah pulau Melayu tidak lagi menjadi legasi Melayu atas konsep masyarakat plural. Untuk tempoh pembukaan Singapura oleh kolonial British, Singapura terus menjadi pintu masuk pelbagai orang luar atas dasar imigrasi yang longgar dan aspek penting ialah pertumbuhan ekonomi berasaskan sumber ekonomi iaitu tenaga buruh.

Taburan penduduk di Singapura 1 Julai 1936

1.European	8338
2.Eurasians	7151
3.Malays	45077
4.Chinese	374 117
5.Indians	47402
Japanese	3695
Others	4375
Jumlah	490155

Sumber: Annual Reports of the Straits Settlement 1855-1941, hlm. 102¹⁹

Berasaskan data di atas, jelas memberi gambaran penduduk Singapura tidak lagi dapat ditampung dengan jumlah penduduk Melayu. Melalui asas akademik mengatakan bahawa konsep Melayu yang longgar telah membawa konsep plural adalah sesuatu yang tidak menjadi bebanan kepada masyarakat Melayu. Menjelang Perang Dunia Kedua, situasi ini sebenarnya tidak banyak berubah dan secara praktiknya kolonial akhirnya melibatkan orang Melayu agar menerima situasi ini dalam keadaan konsep Melayu tidak lagi menjadi kekuatan dalam perbincangan khususnya bagi negeri-negera jajahan British yang mula menuntut kemerdekaan.

PENUTUP

Sebagai menjawab soalan oleh Anthony Milner, *Who created Malaysia's Plural Society?* Sekiranya soalan itu berbentuk objektif, jawapan yang tepat ialah kolonial British melalui falsafah revolusi industri. Namun jika soalan itu berbentuk esei, sepatutnya ia ditulis selepas perjanjian Inggeris-Belanda British yang telah sedar bahawa sejarah orang Melayu mempunyai cara hidup yang berbeza dengan falsafah yang ditekankan selepas revolusi industri iaitu pertumbuhan ekonomi. Oleh itu masyarakat plural perlu dilihat secara positif bagi masa depan Malaysia dan perlu ada asas sejarah bagi membolehkan kesedaran dan penerimaan peristiwa sejarah sebagai sesuatu yang sepatutnya tidak berulang lagi.

Kependekan:

NNS	Negeri-negeri Selat
NNM	Negeri-negeri Melayu
NNMB	Negeri-negeri Melayu Bersekutu
NNMTB	Negeri-negeri Melayu Tidak bersekutu

-
- ¹ Annual Reports of the Straits Settlements 1855-1941, hlm.97
 - ² Annual Report of the Straits Settlements 1855-1941, hlm. 97
 - ³ Annual Reports of the Straits Settlements 1855-1941, Volume 1: 1855-1867 (hlm. 222)
 - ⁴ Annual Reports of the Straits Settlements 1855-1941, Volume 1: 1855-1867 (hlm. 222)
 - ⁵ Annual Report of the Straits Settlements 1855-1941, Volume 1: 1855-1867(hlm. 222)
 - ⁶ Anthony Milner, Who Created Malaysia Plural Society?, JMBRAS, Dec. 2003 (hlm.1)
 - ⁷ Anthony Milner, Who Created Malaysia Plural Society?, JMBRAS, Dec. 2003 (hlm.3)
 - ⁸ Annual report of the Social and Economic Progress of the People of the Straits Settlements, 1937 (hlm. 219)
 - ⁹ Ibid, hlm. (hlm. 219)
 - ¹⁰ Beliau menulis artikel bertajuk, The Politics of Multiculturalism,
 - ¹¹ Anthony Milner, Who Created Malaysia's Plural Society, hlm.2
 - ¹² Anthony Milner, hlm.
 - ¹³ Arnold Toynbee, Toynbee's Toynbee's Industrial Revolution, New York, hlm.1
 - ¹⁴ Anthony Milner, hlm.4
 - ¹⁵ Anthony Milner, hlm.4
 - ¹⁶ Chai Hon-Chan, The Development of British-Malaya 1896-1909, Oxford University Press, hlm.1
 - ¹⁷ John Merriman, A History of Modern Europe, London, 1996, hlm.689
 - ¹⁸ Annual Reports of the Straits Settlement 1855-1941, hlm.102
 - ¹⁹ Annual Reports of the Straits Settlement 1855-1941, hlm.102

RUJUKAN

- Aida Idris, Sedigheh Moghavvemi & Ghazali Musa. 2015. *Selected Theories in Social Science Research*. Kuala Lumpur: University of Malaya Press.
- Azmi Khalid. 1992. The Social Organization of the Mining Industry during the Depression 1929 – 1933 in Malaya. *JMBRAS*, IXV(11), 85 – 98.
- Chai, H.C. 1964. The Development of British Malaya 1896-1909. *Journal of Southeast Asian History* , Vol. 6, No. 2.
- Deane, P. 1979. *The First Industrial Revolution*. New York : Cambridge University Press.
- Drabble, J.H. 2003. Technology Transfer in Singapore/Malaya during the Colonial Period. *JMBRAS*. Vol. 76, No. 2 (285), 81-85.
- Ergang, R. *Europe since Waterloo*. Bostan: D.C.Heath and Company.
- Hartwell, R.M.1971. *The Industrial Revolution and Economic Growth*. London: Methuen & Co. Ltd.
- Henderson, W.O. 1969. *The Industrialization of Europe 1780-1914*. New York: Brace & World.
- Husains, S. 2004. *The Muslim Conquest of Spain and the Legacy of Al-Andalus*. London: Ta-Ha Publishers Ltd.
- Kenwood, A.G. & Lougheed, A.L. 1959. *The Growth of the International Economy 1820-1960*. Boston: Allen & Unwin.
- Merriman, J. 1996. *A History of Modern Europe: from the Renaissance to the present*. New York: W.W. Norton.
- Merriman, J. 1996. *A History of Modern Europe: From The French Revolution To the Present (Volume 2)*. New York: W.W. Norton.
- McCreadie, K. 2009. *Adam Smith's the wealth of nations: A modern-day interpretation of an economic classic*. Oxford: Infinite Ideas.
- Milner,A. 2003. Who Created Malaysia's Plural Society. *JMBRAS*, Vol. 76, No. 2, 1-24.
- More, C. 2000. *Understanding The Industrial Revolution*. London: Routledge.
- Reinert, E.S. 2008. *How Rich Countries Got Rich and Why Poor Countries Stay Poor*. Los Angeles: Carroll & Graf.

Toynbee, A. *Toynbee's Industrial Revolution*. Lincoln: Anybook Ltd.

Treasure, G. *The Making of Modern Europe 1648-1780*. New York: Taylor & Francis Group.

Turnbull, C.M. 1972. *The Straits Settlements 1826-67: Indian Presidency to Crown Colony*. Singapore: Oxford University Press.

West, E.G. 1975. *Education and the Industrial Revolution*. London: Willmer Brothers Limited.

Yong, C.F. & McKenna, R.B. 2003. Sir Arthur Young and Political Control of the Chinese in Malaya and Straits Settlement, *JMBRAS*, Vol. 57, No. 2 (247), 1.

Ken, W.L. 1960. The Trade of Singapore, 1819-1869. *Journal of the Malayan Branch of the Royal Asiatic Society* 33(4): 1-315.

Associate Prof. Dr. Khairi bin Ariffin
Jabatan Sejarah, Fakulti Sains
Kemanusiaan
Universiti Pendidikan Sultan Idris
Tanjung Malim, Perak.
khairi.arifin@fsk.upsi.edu.my

Mohd Syariefudin Abdullah
Jabatan Pengajian Kewarganegaraan dan
Kemasyarakatan,
Fakulti Sains Kemanusiaan,
Universiti Pendidikan Sultan Idris
Tanjung Malim, Perak.
syariefudin@fsk.upsi.edu.my

Dr. Ramli Saadon
Jabatan Sejarah, Fakulti Sains
Kemanusiaan
Universiti Pendidikan Sultan Idris
Tanjung Malim, Perak.
ramli.saadon@fsk.upsi.edu.my

Dr. Ahmad Rizal Mohd Yusof
Institut Kajian Etnik
Universiti Kebangsaan Malaysia
Bangi, Selangor.
army@ukm.edu.my